

Plán péče
o
národní přírodní rezervaci
Lanžhotské pralesy
na období
2019–2028

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	XXXX
kategorie ochrany:	národní přírodní rezervace
název území:	Lanžhotské pralesy
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo životního prostředí
číslo předpisu:	XX/XXXX Sb.
datum platnosti předpisu:	DD. MM. YYYY
datum účinnosti předpisu:	DD. MM. YYYY

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Jihomoravský
okres:	Břeclav
obec s rozšířenou působností:	Břeclav
obec s pověřeným obecním úřadem:	Břeclav
obec:	07911 Lanžhot
katastrální území:	679119 Lanžhot

Příloha č. M1a:

Orientační mapa s vyznačením území NPR Lanžhotské pralesy

Příloha č. M1b:

Ortofotomapa s vyznačením území NPR Lanžhotské pralesy

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Výčet katastrálních parcel NPR Lanžhotské pralesy je uveden v tabulce č. T2 (Vymezení území Národní přírodní rezervace Lanžhotské pralesy podle současného stavu katastru nemovitostí) a v přílohách M2a, M2b (Katastrální mapa se zákresem území NPR Lanžhotské pralesy).

Při vyhlášení ZCHÚ bylo orgánem ochrany přírody stanoveno, že se vyhláší bez ochranného pásma.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	397,41	0		
vodní plochy	37,72		zamokřená plocha	5,75
			rybník nebo nádrž	1,49
			vodní tok	30,48
trvalé travní porosty	1,70	0		
orná půda	0	0		
ostatní zemědělské pozemky	0	0		
ostatní plochy	2,48		neplodná půda	0,1
			ostatní komunikace	2,38
zastavěné plochy a nádvoří	0,06	0		
pozemkový katastr		0		
plocha celkem	439,37	0		

Vzhledem k tomu, že v katastru obce Lanžhot nebyly provedeny pozemkové úpravy a prozatím nebylo pro území NPR zpracováno geometrické zaměření, je ve výpisu parcel (příloha T2) uvedena pouze celková výměra parcely. Výměra dle druhu a dle způsobu využití pozemků, které překračují hranice NPR, byla odvozena pomocí GIS na základě dat uvedených v LHP pro LHC Židlochovice pro období 1. 1. 2010 – 31. 12. 2019 a na základě rozlohy jednotlivých dílčích ploch. Jedná se o plochy lesních pozemků, vodních ploch a ostatních komunikací. Pro další druhy pozemků byla plocha odvozena na základě KN, neboť pozemky se rozkládají výhradně uvnitř NPR. Pro výpočet plochy lesních pozemků byl použit součet ploch, které jsou v LHP charakterizovány jako porostní půda, rozčleňovací průsek, myslivecké zařízení, lesní skládka, lesní palouk a další ostatní pozemek. U vodních ploch byl pro zamokřenou plochu použit součet ploch vodních příkopů, mokřadů a slepých ramen řeky. Pro rybník nebo nádrž byl použit součet drobných vodních ploch a pro vodní toky byl použit součet ploch řeka, vodní kanál a ostatních ploch mimo PUPFL, které vykazují známky vodního toku. Plocha ostatní komunikace byla určena dle součtu ploch zpevněná lesní cesta 2L1 a 1L. Dle KN byly odvozeny trvalé travní porosty a zastavěné plochy a nádvoří a dále neplodná půda.

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:	ne
chráněná krajinná oblast:	ne
jiný typ chráněného území:	CHOPAV – Kvartér řeky Moravy ramsarský mokřad – Mokřady Dolního Podyjí biosférická rezervace: Dolní Morava nadregionální biocentrum: Soutok

Natura 2000

ptačí oblast:	CZ0621027 Soutok - Tvrdonicko
evropsky významná lokalita:	CZ0624119 Soutok - Podluží

Příloha č. M1a: Orientační mapa s vyznačením území NPR Lanžhotské pralesy

1.6 Kategorie IUCN

Ia – přísná přírodní rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Za národní přírodní rezervaci se vyhláší území s výskytem:

- lesních ekosystémů lužních lesů a dubohabřin,
- nelesních ekosystémů vysokých ostřic a zaplavovaných luk a
- ekosystémů vodních toků a stojatých vod

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
L2.3 Tvrdé luhy nížinných řek	83,75	<p>Smíšené lužní lesy (<i>Ulmenion minoris</i>) s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>), j. habrolistým (<i>U. minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo j. úzkolistým (<i>F. angustifolia</i> subsp. <i>danubialis</i>) podél a na soutoku dvou velkých řek Moravy a Dyje a s výskytem unikátního společenstva saproxylického hmyzu, zastoupeného druhy jako např. brouk <i>Prostomis mandibularis</i>, lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), tesařík alpský (<i>Rosalia alpina</i>), rýhovec pralesní (<i>Rhysodes sulcatus</i>), brouk <i>Biphyllus lunatus</i>, lenec <i>Dircaea australis</i>. Ve spodní etáži se ve větší míře prosazuje javor babyka (<i>Acer campestre</i>). V druhově bohatém bylinném patře převažují vlhkomilné až mezofilní druhy bršlice kozí noha (<i>Aegopodium podagraria</i>), kerblík lesní (<i>Anthriscus sylvestris</i>), válečka lesní (<i>Brachypodium sylvaticum</i>), čarovník pařížský (<i>Circaea lutetiana</i>), kostřava obrovská (<i>Festuca gigantea</i>), svízel přítula (<i>Galium aparine</i>), kuklík městský (<i>Geum urbanum</i>), popenec obecný (<i>Glechoma hederacea</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), ptačinec hajní (<i>Stellaria nemorum</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) aj. Bohatý je aspekt jarních geofytů: česnek medvědí (<i>Allium ursinum</i>), dymnivka dutá (<i>Corydalis cava</i>), orsej jarní hlíznatý (<i>Ficaria verna bulbifera</i>), křivatec žlutý (<i>Gagea lutea</i>), sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>), bledule letní (<i>Leucojum aestivum</i>) Při okrajích porostů se na podmáčených místech omezeně v několika lokalitách vyskytuje také kopřiva lužní (<i>Urtica kioviensis</i>). Na narušených plochách především podél lesních cest se vzácně vyskytuje řeřišnice malokvětá (<i>Cardamine parviflora</i>). Ve světlejších částech lesních porostů se pak velmi vzácně nachází huseník hajní (<i>Arabis nemorensis</i>). V mělkých sníženinách tvrdého luhu se nachází bledule letní (<i>Leucojum</i></p>

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
		<p><i>aestivum</i>). Z lokality Ranšpurk je pak znám krušík polabský (<i>Epipactis albensis</i>). Vyskytují se zde jedinečná společenstva hub (makromycetů), zejména saprotrofních. Z významných druhů je to např. strmělka kmenová (<i>Clitocybe truncicola</i>), trepkovitka maličká (<i>Crepidotus malachoides</i>), kornatec <i>Crustodontia chrysocreas</i>, hrotnatečka sladkovonná (<i>Mycoacia nothofagi</i>), ostnateček statný (<i>Steccherinum robustius</i>), dřevomor tenký (<i>Hypoxylon submonticulosum</i>), pórnatka nahnědlá (<i>Pouzaroporia subrufa</i>), kalichovka lužní (<i>Arrhenia discorosea</i>), hlinák šafránový (<i>Aurantiporus croceus</i>), pavučiník podobný (<i>Botryobasidium simile</i>), houževnatec pohárovitý (<i>Neolentinus degener</i>), pórnatka proměnlivá (<i>Ceriporia metamorphosa</i>) nebo bedla černoplstnatá (<i>Leucoagaricus melanotrichus</i>). V porostech tvrdého luhu hnízdí jednotlivé páry čápa černého (<i>Ciconia nigra</i>), luňáka hnědého (<i>Milvus migrans</i>), luňáka červeného (<i>Milvus milvus</i>) nebo výra velkého (<i>Bubo bubo</i>), při okrajích čápa bílého (<i>Ciconia ciconia</i>) a donedávna i raroha velkého (<i>Falco cherrug</i>), na lokalitě Sekulská Morava se nachází kolonie volavek popelavých (<i>Ardea cinerea</i>); dále hnízdí až desítky párů holuba doupňáka (<i>Columba oenas</i>), strakapouda prostředního (<i>Dendrocopos medius</i>), žluny šedé (<i>Picus canus</i>) a datla černého (<i>Dryocopus martius</i>), jakož i až stovky párů lejska bělokrkého (<i>Ficedula albicollis</i>). Rozmnožují se zde kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>), čolek obecný (<i>Triturus vulgaris</i>), rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>) a skokan ostronosý Wolterstorffův (<i>Rana arvalis wolterstorffii</i>).</p>
L2.4 Měkké luhy nížinných řek	2,34	<p>Světlé přirozené porosty tvořené dominantní vrbou bílou (<i>Salix alba</i>), místy s příměsí vrby křehké (<i>Salix fragilis</i>), topolu černého (<i>Populus nigra</i>) a topolu bílého (<i>Populus alba</i>) a s výskytem unikátního společenstva saproxylického hmyzu, zastoupeného druhy jako např. brouk <i>Prostomis mandibularis</i>, lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), rýhovec pralesní (<i>Rhysodes sulcatus</i>), brouk <i>Biphyllus lunatus</i>, lenec <i>Dircaea australis</i>, vějířník <i>Pelocotoma fennica</i>. V okolí vodních toků se nově prosazuje javor jasanolistý (<i>Acer negundo</i>). V bylinném patře převládají vlhkomilné druhy bršlice kozí noha (<i>Aegopodium podagraria</i>), kerblík lesní (<i>Anthriscus sylvestris</i>), svízel přítula (<i>Galium aparine</i>), popenec obecný (<i>Glechoma hederacea</i>), hluchavka skvrnitá (<i>Lamium maculatum</i>), vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>), lipnice bahenní (<i>Poa palustris</i>) aj. Na relativně sušších místech dominuje kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>). V zamokřených porostech jsou hojné bahenní a vodní rostliny: žabník jitrocelový (<i>Alisma plantago-aquatica</i>), blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>), ostřice štíhlá (<i>Carex acuta</i>), o. ostrá (<i>C. acutiformis</i>), o. pobřežní (<i>C. riparia</i>), kosatec žlutý (<i>Iris pseudacorus</i>) a další. Na narušených plochách především podél lesních cest se vzácně vyskytuje řeřišnice malokvětá (<i>Cardamine parviflora</i>). Ve světlejších částech lesních porostů se pak velmi vzácně nachází huseník hajní (<i>Arabis nemorensis</i>). V podrostu měkkého luhu se nachází bledule letní (<i>Leucojum aestivum</i>).</p>

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
L3.4 Panonské dubohabřiny	méně než 1	Méně reprezentativní lesní společenstva tvořící přechod k tvrdému luhu, výskyt na mírných zahliněných vyvýšeninách s převahou dubu letního (<i>Quercus robur</i>) a lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>), vzácně s příměsí javoru babyky (<i>Acer campestre</i>) a s málo vyvinutým keřovým patrem (<i>Cornus mas</i> , <i>Ligustrum vulgare</i>) a s výskytem unikátního společenstva saproxylického hmyzu, zastoupeného druhu jako např. brouk <i>Prostomis mandibularis</i> , lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), rýhovec pralesní (<i>Rhysodes sulcatus</i>), brouk <i>Biphyllus lunatus</i> , lenec <i>Dircaea australis</i> ..
V1F Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod	3,38	Druhově chudší makrofytní porosty s okřehkem menším (<i>Lemna minor</i>) a místy stulíkem žlutým (<i>Nuphar lutea</i>) na slepém rameni v lokalitě Cahnov – Soutok a v ramenech, která protkávají jižněji položené části rezervace a s výskytem klínatky rohaté (<i>Ophiogomphus cecilia</i>) nebo velevruba tupého (<i>Unio crassus</i>). .
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	méně než 1	Jedno až dvouvrstevné porosty s převahou vysokých ostřic (např. <i>Carex riparia</i> , <i>C. elata</i> a <i>C. disticha</i>) v terénních sníženinách a na lužních loučkách roztroušeně v lokalitách Ranšpurk, Cahnov – Soutok a Sekulská Morava.
T1.7 Kontinentální zaplavované louky	méně než 1	Druhově bohaté plně zapojené luční porosty s převahou vlhkomilných travin v oblasti Pajdavé kúty, z charakteristických druhů se zde např. vyskytuje šišák hrálolistý (<i>Scutellaria hastifolia</i>), konitrud lékařský (<i>Gratiola officinalis</i>), česnek hranatý (<i>Allium angulosum</i>) či violka nízká (<i>Viola pumila</i>).

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
houby			
hlívovec ostnovýtrusý (<i>Rhodotus palmatus</i>)	velmi vzácně	C1, KO	Lignikolní saprotrof rostoucí na mrtvých kmenech a větvích listnáčů, v ČR znám pouze z jilmů v suťových a lužních lesích. V NPR znám z lokalit Cahnov, Ranšpurk a Sekulská Morava.
pórnatice Pouzarova (<i>Rigidoporus pouzarii</i>)	velmi vzácně	-	Lignikolní saprotrof rostoucí na mrtvém dřevě listnáčů (hlavně olší) ve starých lužních lesích v teplejších oblastech. V ČR znám pouze z lokality Ranšpurk.
bělochoroš pořiční (<i>Tyromyces fumidiceps</i>)	velmi vzácně	-	Lignikolní saprotrof rostoucí na mrtvém dřevě listnáčů v každoročně zaplavovaných oblastech v blízkosti velkých řek a jezer. V ČR znám pouze z lokality Sekulská Morava.
rostliny			
kopřiva lužní (<i>Urtica kioviensis</i>)	vzácně	C1	při okraji tůň na lokalitě Cahnov a Ranšpurk
živočichové			
orel královský (<i>Aquila heliaca</i>)	1-2 hnízdící páry, až 10 ex. na společném nocovišti	CR	lužní les
orel mořský	společná nocoviště	KO, CR	lužní les

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
(<i>Haliaeetus albicilla</i>)	až 50 ex.		
vodouš kropenatý (<i>Tringa ochropus</i>)	hnízdí jednotlivé páry	SO, EN	lužní les v okolí kanálů či jiných vod
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	hnízdí jednotlivé páry	SO, VU	neregulované břehy řeky Dyje, vodní toky (např. meandrující Kladník)
hořavka duhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	pravidelně se rozmnožuje	EN	kanály, tůňe, ramena
piskoř pruhovaný (<i>Misgurnus fossilis</i>)	pravidelně se rozmnožuje	O, EN	kanály, tůňe, ramena
sekavec (<i>Cobitis taenia</i>)	pravidelně se rozmnožuje	SO, EN	kanály, tůňe, ramena
čolek dunajský (<i>Triturus dobrogicus</i>)	pravidelně se rozmnožuje	SO, CR	zaplavovaný lužní les s vodními toky a plochami
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	několik rodinných skupin	SO, VU	vodní toky a plochy v lužním lese
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	pravidelný výskyt	SO, VU	vodní toky a plochy v lužním lese
netopýr pobřežní (<i>Myotis dasycneme</i>)	pravidelný výskyt	KO, CR	lužní les (dutinové stromy), vodní toky (kanály) a plochy
netopýr stromový (<i>Nyctalus leisleri</i>)	pravidelný výskyt	SO, EN	lužní les (dutinové stromy), vodní toky (kanály) a plochy
netopýr velkouchý (<i>Myotis bechsteinii</i>)	pravidelný výskyt	SO, EN	lužní les (dutinové stromy), vodní toky (kanály) a plochy
kovařík (<i>Crepidophorus mutilatus</i>)	velmi vzácně	CR	dutiny v listnatých stromech
mravenec lužní (<i>Liometopum microcephalum</i>)	roztroušeně	CR	okraje lesa (preferuje osluněné duby)
mikárie pospolitá (<i>Micaria sociabilis</i>)	vzácně	CR	vázaná na kolonie mravence lužního
pijavka lékařská (<i>Hirudo medicinalis</i>)	vzácně	CR	tůňe, slepá ramena

Pozn.: stupeň ohrožení: KO, SO, O – druhy zvláště chráněné dle vyhl. č.395/1992Sb. v kategoriích kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené; CR, EN, VU, NT, LC – kategorie ohrožení kriticky ohrožený, ohrožený, zranitelný, téměř ohrožený, málo dotčený) dle oborových červ. seznamů,

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
91F0 – Smíšené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>), jilmem habrolistým (<i>Ulmus minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo jasanem úzkolistým (<i>Fraxinus angustifolia</i>) podél velkých řek atlantské a středoevropské	83,75	Tvrde luhy nížinných řek silně a málo ovlivněné člověkem zpravidla třípatrové s dominancí dubu letního (<i>Quercus robur</i>) jasanu úzkolistého (<i>Fraxinus angustifolia</i> subsp. <i>danubialis</i>) a jilmu habrolistého (<i>Ulmus minor</i>). Jilmy jsou v posledním desetiletí na ústupu vlivem grafiozy, jasanu nově decimuje tracheomykózní onemocnění způsobené houbovým patogenem <i>Hymenoscyphus fraxineus</i> (anamorfa syn. <i>Chalara fraxinea</i>). Ve stromovém patře jsou dále přimíšeny javor babyka (<i>Acer campestre</i>), lípa

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
provincie (<i>Ulmion minoris</i>)		srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>). V druhově bohatém bylinném patře převažují vlhkomilné až mezofilní druhy bršlice kozí noha (<i>Aegopodium podagraria</i>), kerblík lesní (<i>Anthriscus sylvestris</i>), válečka lesní (<i>Brachypodium sylvaticum</i>), čarovník pařížský (<i>Circaea lutetiana</i>), kostřava obrovská (<i>Festuca gigantea</i>), svízel přítula (<i>Galium aparine</i>), kuklík městský (<i>Geum urbanum</i>), popenec obecný (<i>Glechoma hederacea</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), ptačinec hajní (<i>Stellaria nemorum</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>) aj. Bohatý je aspekt jarních geofytů: česnek medvědí (<i>Allium ursinum</i>), dymnivka dutá (<i>Corydalis cava</i>), orsej jarní hlíznatý (<i>Ficaria bulbifera</i>), křivatec žlutý (<i>Gagea lutea</i>), sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>), bleďule letní (<i>Leucojum aestivum</i>) aj.
91E0 – Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	2,34	Světlé, zpravidla třípatrové přirozené porosty měkkého luhu tvořené dominantní vrbou bílou (<i>Salix alba</i>), místy s příměsí vrby křehké (<i>Salix fragilis</i>) a topolu černého (<i>Populus nigra</i>), topolu bílého (<i>Populus alba</i>) a jasanu úzkolistého podunajského (<i>Fraxinus angustifolia</i> subsp. <i>danubialis</i>). Keřové patro tvoří zmlazené dřeviny stromového patra. Řidčeji se vyskytují krušina olšová (<i>Frangula alnus</i>), vrba jíva (<i>Salix caprea</i>) a v. košíkářská (<i>S. viminalis</i>). V bylinném patře převládají vlhkomilné druhy bršlice kozí noha (<i>Aegopodium podagraria</i>), kerblík lesní (<i>Anthriscus sylvestris</i>), svízel přítula (<i>Galium aparine</i>), popenec obecný (<i>Glechoma hederacea</i>), hluchavka skvrnitá (<i>Lamium maculatum</i>), vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>), lipnice bahenní (<i>Poa palustris</i>), ostružiník ježiník (<i>Rubus caesius</i>), kostival lékařský (<i>Symphytum officinale</i>) aj. Na relativně sušších místech dominuje kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>). V zamokřených porostech jsou hojné bahenní a vodní rostliny: žabník jitrocelový (<i>Alisma plantago-aquatica</i>), blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>), ostřice štíhlá (<i>Carex acuta</i>), o. ostrá (<i>C. acutiformis</i>), o. pobřežní (<i>C. riparia</i>), svízel bahenní (<i>Galium palustre</i> s. lat.), zblochan vodní (<i>Glyceria maxima</i>), kosatec žlutý (<i>Iris pseudacorus</i>), rákos obecný (<i>Phragmites australis</i>). Místy se vyskytují liány opletník plotní (<i>Calystegia sepium</i>), chmel otáčivý (<i>Humulus lupulus</i>) a lilek potměchuť (<i>Solanum dulcamara</i>).
91G0 – Panonské dubohabřiny	0,07	Méně reprezentativní lesní společenstva tvořící přechod k tvrdému luhu, výskyt na mírných zahliněných vyvýšeninách s převahou dubu letního (<i>Quercus robur</i>) a lípy srdčité (<i>Tilia cordata</i>), vzácně s příměsí javoru babyky (<i>Acer campestre</i>) a habru obecného (<i>Carpinus betulus</i>) s málo vyvinutým keřovým patrem.
3150 – Přirozeně eutrofní vodní nádrže a vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i>	3,38	Vegetace ponořených a plovoucích vodních rostlin s okřehkem menším a místy se stulíkem žlutým v ramenech, která protkávají jižněji položené části rezervace.
6440 – Nivní louky říčních údolí svazu <i>Cnidion dubii</i>	0,21	Druhově bohaté plně zapojené luční porosty s převahou vlhkomilných travin v oblasti Pajdavé kúty, z charakteristických druhů se zde např. vyskytuje šišák hrálolistý (<i>Scutellaria hastifolia</i>), konitrud lékařský (<i>Gratiola officinalis</i>), česnek hranatý (<i>Allium angulosum</i>) či violka nízká (<i>Viola pumila</i>).

B. evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	hnízdí jednotlivé páry	O, NT	okraj lesa směrem k loukám či mrtvým ramenům
luňák hnědý (<i>Milvus migrans</i>)	hnízdí jednotlivé páry	KO, CR	lužní les (často při okrajích)
luňák červený (<i>Milvus milvus</i>)	hnízdí jednotlivé páry, na společných nocovištích až desítky ex.	KO, CR	lužní les (často při okrajích)
včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>)	hnízdí jednotlivé páry	SO, EN	lužní les (často při okrajích)
raroh velký (<i>Falco cherrug</i>)	pravidelný výskyt do r. 2013 (poslední úspěšné hnízdění 2008)	KO, CR	lužní les (často při okrajích)
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	hnízdí jednotlivé páry	SO, VU	neregulované břehy řeky Dyje, vodní toky (např. meandrující Kladník)
strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	hnízdí desítky párů	O, VU	lužní les
žluna šedá (<i>Picus canus</i>)	hnízdí až desítky párů	VU	lužní les
lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	hnízdí stovky párů	NT	lužní les
hořavka duhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	pravidelně se rozmnožuje	EN	kanály, tůňe, ramena
piskoř pruhovaný (<i>Misgurnus fossilis</i>)	pravidelně se rozmnožuje	O, EN	kanály, tůňe, ramena
sekavec(<i>Cobitis taenia</i>)	pravidelně se rozmnožuje	SO, EN	kanály, tůňe, ramena
kuňka ohnivá (<i>Bombina bombina</i>)	pravidelně se rozmnožuje	SO, EN	zaplavovaný lužní les s vodními toky a plochami
čolek dunajský (<i>Triturus dobrogicus</i>)	pravidelně se rozmnožuje	SO, CR	zaplavovaný lužní les s vodními toky a plochami
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	několik rodinných skupin	SO, VU	vodní toky a plochy v lužním lese
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	pravidelný výskyt	SO, VU	vodní toky a plochy v lužním lese
svinutec tenký (<i>Anisus vorticulus</i>)	velmi vzácně	KO, CR	v okolí vodních ploch
páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i> s.l.)	vzácně	SO, CR	dutiny v listnatých stromech
tesařík obrovský (<i>Cerambyx cerdo</i>)	početně	SO, EN	osluněné duby
lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	relativně početně	SO, EN	lužní les
klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	vzácně	SO, EN	vodní toky (s písčitým dnem)

1.9 Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem ochrany tohoto zvláště chráněného území je:

- zachování biotopu panonských dubohabřin, panonského tvrdého a měkkého luhu a jejich ponechání přirozenému vývoji
- zachování doprovodných společenstev kontinentálních zaplavovaných luk, vegetace vysokých ostřic a vegetace typu *Magnopotamion* nebo *Hydrocharition*
- vytvoření klidových podmínek pro rozmnožování druhů živočichů na tyto ekosystémy vázaných

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

NPR Lanžhotské pralesy se nachází v katastrálním území Lanžhot v komplexu lužních lesů a aluviálních luk mezi řekami Dyje a Morava. Nadmořská výška NPR kolísá mezi 148–165 m n. m. Národní přírodní rezervace je vymezena jako disjunktní území, které zahrnuje nejzachovalejší porosty tvrdého a měkkého luhu protkaného sítí vodních kanálů. Hranice je vedena po hranicích parcel, případně po hranicích porostních skupin.

Z geomorfologického hlediska území náleží k celku Dolnomoravský úval v rámci podsoustavy Jihomoravská pánev, soustavy Vídeňská pánev.

Území NPR Lanžhotské pralesy leží v severozápadní části jednotky regionálního geologického členění – Vídeňské pánvi, která je v karpatském orogenu tzv. okrajovou pánví.

Sedimentární výplň Vídeňské pánve tvoří hlavně neogenní uloženiny. Na bazálních klastikách (eggenburg) leží střídavě hluboko- a mělkovodní mořské usazeniny stáří spodní až střední miocén (ottnang – karpat – spodní baden). Odezvou horotvorných pohybů na JZ bylo ve Vídeňské pánvi od spodního badenu postupné oddělování dílčích pánevních prostor spojené se změnou sedimentace; uloženiny přechází opakovaně do mělkovodních brakických a postupně až jezerních a říčních uloženin. Sladkovodní vývoj pokračoval i v průběhu pliocénu. Celková mocnost uloženin – vápnitých jíílů, písků a jíílů s polohami štěrků a organogenních vápenců – přesahuje 5000 m. Na povrchu je celá pánev překryta akumulací štěrkopískových vrstev a teras pleistocénu (pont až würm) vznikajících v prostředí divočířek s jen velmi sporou vegetací. Časté jsou nesouvislé překryvy navátými písky, tzv. hrůdy. Většinu rozlohy nivy jinak pokrývají holocénní fluviální písčitoilinité sedimenty.

Hydrologické poměry chráněného území jsou dány především rozkolísanými průtoky vody v řece Dyji. Rozkolísanost vodních toků v oblasti není dána oblastními atmosférickými srážkami, ale srážkami v pramenných oblastech vodních toků Moravy a Dyje. Podzemní vody proudící v pleistocéních štěrcích jsou propojeny s vodou v řekách. Vlhkostní režim půd je vázán především na hydrologické poměry, tedy na dynamiku průtoků vody v řekách. Atmosférické srážky zde sice také ovlivňují půdní vlhkost, ale v podstatně menší míře.

Převažující půdní typ je fluvizem, která se typicky tvoří z povodňových sedimentů, většinou bezkarbonátových. Charakteristické znaky jsou vrstevnatost, nepravidelné rozložení organických látek a nerovnoměrná zrnitost. Jde o půdy spíše těžší a bohaté živinami. Jsou zcela dominantní hlavně v lesních porostech. Půdy byly v minulosti silně ovlivněny pravidelnými záplavami, které po regulaci obou řek v 70. letech minulého století výrazně ustaly. Příznivá půdní pórovitost a vznik privilegovaných cest pro průnik vody půdním profilem velmi bohatého prokoření půd a vlivem rychlejšího průniku vody meziagregátovými puklinami má za následek relativně snadné naplnění půdního profilu vodou a na druhé straně také relativně rychlý opad po snížení průtoku vody v recipientu. Díky této situaci jsou půdní profily vždy po poklesu podzemní vody dostatečně provzdušněny a nedochází zde k nepříznivé glejizaci půdního profilu. Otázkou je, zda při dlouhodobém narušení vodního režimu v celé oblasti nedojde ke ztrátě těchto vlastností.

Klimaticky území NPR náleží do oblasti teplé T4, vyznačující se velmi dlouhým, velmi teplým a velmi suchým létem. Přechodné období je velmi krátké, s teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a suchá až velmi suchá, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrná roční teplota je 9 až 10 °C, úhrn srážek 500 až 550 mm.

Podle regionálně fytogeografického členění ČR leží NPR Lanžhotské pralesy ve fytogeografickém obvodu Panonské termofytikum, okres 18a. Dyjsko-svratecký úval,

Hlavním přirozeným typem této vymezené části planárního vegetačního stupně je les, méně vegetace vodních toků a ploch. Potenciální přirozenou vegetací NPR jsou z největší části jilmové jasaniny (as. *Fraxino pannonicae-Ulmetum*). Dominantními dřevinami v těchto cenózách jsou jasan úzkolistý podunajský (*Fraxinus angustifolius* subsp. *danubialis*) a dub letní (*Quercus robur*). Jsou doplněny častým výskytem lípy srdčité (*Tilia cordata*), jilmu vazu (*Ulmus laevis*) a jilmu habrolistého (*U. carpinifolia*), na vlhčích stanovištích olše lepkavé (*Alnus glutinosa*). Náhradními společenstvy jsou lesní porosty hybridních topolů (*Populus* sp. div.) či ořešáku černého (*Juglans nigra*), společenstva kontinentálních zaplavovaných luk a společenstva ruderalní. Na nejvlhčích, přeplavovaných místech jsou potenciální vegetací vrbotopolové luhy (as. *Salicetum albae*) s vrbou bílou (*Salix alba*) a topolem černým (*Populus nigra*). Na mírně vyvýšených pozicích, v úzkém kontaktu k jasaninám, jsou potenciální vegetací prvoslenkové dubohabřiny (as. *Primulo veris-Carpinetum*) s dominantním habrem (*Carpinus betulus*) a dubem letním (*Quercus robur*). Recentně jsou v NPR habřiny zastoupeny v as. *Fraxino pannonicae-Carpinetum*.

Ve skladbě recentní květeny se odráží vlivy fyzickogeografických faktorů, vlivu člověka i faktory historické. V jilmových jasaninách jsou, kromě výše uvedených dřevin, charakterické druhy např. česnek ořešec (*Allium scorodoprasum*), česnek medvědí (*Allium ursinum*), sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) ostružiník sivý (*Rubus caesius*) a orsej jarní (*Ficaria verna*). Ve vrbotopolových luzích roste ostřice ostrá (*Carex acutiformis*), rdesno pepník (*Persicaria hydropiper*), lilek potměchuť (*Solanum dulcamara*), karbinec evropský (*Lycopus europaeus*) a chmel obecný (*Humulus lupulus*). V porostech s dominantním habrem se vyskytuje sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), místy rozrazil horský (*Veronica montana*), ladoňka vídeňská (*Scilla vindobonensis*), ladoňka dvoulistá Spetova (*S. bifolia* subsp. *spetana*). Mělké tůně a říční ramena obsazují druhově chudé fytoceenózy s okřehkem menším (*Lemna minor*) a ojediněle se závitkou mnohokořenou (*Spirodela polyrhiza*) a dalšími druhy okřehků a se rdestem kadeřavým (*Potamogeton crispus*). V zazemňovaných úsecích toků a ramen přistupuje řada dalších druhů rostlin, např. voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*), žebratka bahenní (*Hottonia palustris*), rdest světlý (*Potamogeton lucens*).

Z bryoflóry jsou nejvíce zastoupeny lesní druhy, např. baňatka obecná (*Brachythecium rutabulum*), trněnka pruhovaná (*Eurhynchium striatum*), z epifytických mechorostů např. stejnozoubek mnohoplodý (*Leskea polycarpa*).

Vyskytuje se zde také řada vzácných a ohrožených druhů hub (makromycetů), zejména saprotrfních. Některé druhy nalezneme v celé ČR pouze zde, některé jsou vzácné celosvětově. Z významných druhů je to např. hlívovec ostnovýtrusý (*Rhodotus palmatus*), pórnatice Pouzarova (*Rigidoporus pouzarii*), bělochoroš poříční (*Tyromyces fumidiceps*), strmělka kmenová (*Clitocybe truncicola*), trepkovitka maličká (*Crepidotus malachoides*), kornatec *Crustodontia chrysocreas*, hrotnatečka sladkovonná (*Mycoacia nothofagi*), ostnateček statný (*Steccherinum robustius*), dřevomor tenký (*Hypoxylon submonticulosum*), pórnatka nahnědlá (*Pouzaroporia subrufa*), kalichovka lužní (*Arrhenia discorosea*), hlinák šafránový (*Aurantiporus croceus*), pavučiník podobný (*Botryobasidium simile*), houževnatec pohárovitý (*Neolentinus degener*), pórnatka proměnlivá (*Ceriporia metamorphosa*) nebo bedla černoplstnatá (*Leucoagaricus melanotrichus*).

Území NPR je významnou lokalitou pro řadu xylofágních druhů hmyzu zejména z čeledi tesaříkovití (*Cerambycidae*), kovaříkovití (*Elasteridae*) a krascovití (*Buprestidae*). Mezi významné druhy patří tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*), t. drsnorohý (*Megopis scabricornis*), kovařík *Brachygonus ruficeps*, krasec *Anthaxia deaurata*, lesák rumělkový

(*Cucujus cinnaberinus*), mravenec lužní (*Liometopum microcephalum*) či mikárie pospolitá (*Micaria sociabilis*). Neméně významné je území z pohledu ptáků jako hnízdní biotop pro orla mořského (*Haliaeetus albicilla*), orla královského (*Aquila heliaca*), luňáka červeného a hnědého (*Milvus milvus*, *M. migrans*), potravní a hnízdní biotop pro strakapouda prostředního (*Dendrocopos medius*), lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*) či jako nocoviště a tahové shromaždiště pro dravce. Pravidelně se v území vyskytuje také raroh velký (*Falco cherrug*).

Povodí řeky Moravy a řeky Dyje jsou z pohledu ichtyofauny druhově bohatší nežli povodí řeky Labe či Odry. V posledních 50 letech byl prokázán výskyt 39 původních druhů ryb a 10 druhů nepůvodních. Celkem 17 druhů z naší původní ichtyofauny má svůj výlučný výskyt pouze v úmoří Černého moře, kam spadají výše zmíněné vodní toky. Z těch nejvýznamnějších, se kterými se můžeme setkat ve vodách dolních toků Moravy a Dyje, můžeme jmenovat jesetera malého (*Acipenser ruthenus*), cejna perleťového (*Abramis sapa*), ostruchu křivočarou (*Pelecus cultratus*), drska většího (*Zingel zingel*), drska menšího (*Zingel strebel*), ježdíka žlutého (*Gymnocephalus schraetser*), ježdíka dunajského (*Gymnocephalus baloni*) nebo candáta východního (*Sandel volgensis*). Významným faktem je, že Morava i Dyje na území ČR si zachovaly bezbariérové spojení přes slovensko-rakouskou část řeky Moravy s Dunajem. Proto i případně budované příčné objekty na řece Dyji by měly tento stav zachovat. Je však nutné zmínit, že z pohledu NPR Lanžhotské pralesy se jedná o okrajovou záležitost, vyjma odstavených ramen, jako je např. Sekulská Morava, která jsou při povodňových průtocích zaplavována. Takové vody jsou však na rozdíl od řek výrazně chudší se zhruba 7–15 druhy ryb. V klasických kanálech s uniformním profilem je výskyt druhů velmi proměnlivý. Prostředí kanálů je velmi nestabilní a tyto slouží především jako migrační propojení.

Výčet zvláště chráněných druhů a významných druhů je uveden v příloze č. T3 – *zvláště chráněné a významné druhy v NPR Lanžhotské pralesy*

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) Ochrana přírody

Z pohledu ochrany přírody patří celé území soutoku Moravy a Dyje, obvykle označované zkráceně jako „Soutok“, k nejvýznamnějším územím v rámci celé České republiky. Lokalita Soutoku je také jedinečná v celoevropském kontextu. V roce 1949 byla vyhlášena výnosem Ministerstva školství, věd a umění NPR Ranšpurk na ploše 19,20 ha a NPR Cahnov-Soutok na ploše 15,04 ha. Vzhledem k významu celého území je však rozloha dvou rezervací zcela nedostatečná. Proto snaha o vyhlášení komplexního území Soutoku i Tvrdonicka probíhala již od roku 1972, kdy bylo navrhováno rozšíření CHKO Pálava na toto území. V roce 2005 byla na rozloze 9718 ha vyhlášena evropsky významná lokalita Soutok-Podluží. Ve stejném roce byla vyhlášena také Ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko. V posledním desetiletí byla nutná regulace běžného lesního hospodaření, které pro obnovu lesa využívalo postupy, jejichž realizací by došlo z pohledu ochrany přírody k negativnímu poškození. V nejvýznamnějších částech rezervace bylo Českou inspekcí životního prostředí zakázáno obnovovat porosty v rozsáhlých obnovních blocích. Také díky tomuto rozhodnutí se do současnosti zachovaly rozsáhlé porosty na Kladnických struhách. V roce 2009 a 2010 byly do LHP pro období 2010–2019 implementovány některé připomínky ochrany přírody. Z pohledu zachování druhově a věkově ideálních biotopů pro některé předměty ochrany byla vyloučena navrhovaná obnova lesních porostů v územích, které nyní tvoří NPR Lanžhotské pralesy. Potřeba komplexně chránit toto území vyústila v roce 2010 ve snahu vyhlásit CHKO,

přičemž NPR Lanžhotské pralesy by spadaly do první zóny CHKO. Velkoplošné chráněné území však nebylo vyhlášeno kvůli tehdejšímu nesouhlasu místních samospráv. Následně došlo ke změně navrhované formy ochrany EVL v nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, kde je nyní uvedeno místo CHKO soustava NPR, NPP, PR a PP ve spojení s tzv. „základní ochranou“. Vzhledem k přírodním fenoménům byla v nejcennější jádrové oblasti EVL Soutok-Podluží zvolena kombinace NPR (s cílem zachovat především klidový režim a přírodní procesy) s NPP, kde je cílem aktivně vytvářet vhodná stanoviště pro vzácné a zvláště chráněné druhy rostlin, živočichů a hub. V případě zajištění ochrany formou MZCHÚ namísto CHKO lze pouze existencí těchto dvou kategorií MZCHÚ s odlišným přístupem k hospodaření (NPR a NPP) vyhlášených na rozsáhlých plochách zajistit komplexní ochranu vzácných a zvláště chráněných rostlinných, živočišných a houbových druhů. Na zbylém území EVL Soutok-Podluží se v případě nevyhlášení CHKO předpokládá vyhlášení menších cenných lokalit v kategorii PR a PP, přičemž záměry na vyhlášení MZCHÚ v kompetenci krajského úřadu by byly oznamovány paralelně.

b) Lesní hospodářství

Dlouhodobý lidský vliv a současně specifické stanovištní podmínky formovaly lesní společenstva ojedinělým způsobem. Na jedné straně unikátní vodní režim v nivě Dyje a Moravy neumožnil člověku provést totální přeměnu lesních společenstev na druhově a strukturálně zcela nepůvodní porosty, naopak člověk se musel naučit pracovat s dřevinami místními, přizpůsobenými vodou ovlivněným stanovištěm. Na straně druhé, kvůli dlouhodobému vlivu člověka, se v zájmovém území nezachovaly žádné zbytky zcela původních lesů a i nejhodnotnější zvláště chráněná území lužního lesa jsou v minulosti člověkem ovlivňovaným lesem.

Se zvyšujícím se počtem obyvatelstva se plocha zemědělské půdy i v nivě velmi rychle šířila na úkor lesů. Lesy byly žďářeny a klučeny a přeměňovány na pole ve značném rozsahu již od dob Keltů. S trvalým usídlením Slovanů se proces odlesňování ještě zvětšil. Od 12. století prokazatelně dochází k opouštění nivy a nová sídla vznikají na jejích okrajích. Od té doby jsou na dolních tocích řek datovány silné povodně, neboť postupně odlesňované oblasti v horních částech povodí nedokázaly zadržet větší množství vody.

Ve středověku v důsledku zakládání nových sídel ve 14. století se zvýšila poptávka po dřevu, což vedlo ke snížení výměry lesů ke kritické hranici. Na lesy působila intenzivní těžba dřeva i pastva dobytka. Úživnost lužních lesů pro dobytek byla velmi vysoká (dynamicky nastupující přirozené zmlazení dřevin, bohaté bylinné patro, žaludy).

Změny lesa způsobené záplavami, pastvou a těžbou se ve středověku děly spontánní sukcesí a využití území se postupně ustalovalo do vyvážené podoby.

V 15. a 16. století byla velká část lesů využívána jako Liechtensteinská panská honitba a tak byla chráněna před pastvou a neřízenou těžbou. Pod jejich správou byla postupně pastva dobytka v lese zcela vyloučena. V 18. století část lesů patřila obci Lanžhot, avšak roku 1873 zabral Liechtenstein jejich les pro sebe. V něm bylo doporučováno k obnově lesa použít sje žaludů a semene habrového, jilmového i olšového.

Od roku 1799 se na liechtensteinském panství datuje výsadba cizokrajných dřevin do lesů mimo jiné i s cílem pozvednout malou produkci lesů zavedením rychle rostoucích druhů.

K celkovému pozvednutí úrovně lesního hospodářství přispěla v roce 1802 lesní instrukce pro liechtensteinské lesy. Obsahovala návody k pěstování, vyměřování a zařízení lesů. Od roku 1808 se podle ní začaly postupně zařizovat lesy na jižní Moravě. Pro nízký les se stanovilo obmýtí 30 roků, pro vysoký les ve vybraných lesních tratích pak 120 i 180 roků. Od této doby se nejvýznamnější části lesů na jižní Moravě zařizovaly pravidelně.

Na počátku 19. století se dá s jistotou hovořit o intenzivním pěstování lužních lesů. Mizí poslední zbytky původních (přirozených) lesů a nastává období přeměny původně

převažujícího měkkého luhu na kulturní lužní les s převahou tvrdých, dlouhověkových listnáčů.

Aby se snížily škody záplavami, započalo se s regulací řek Dyje a jejích přítoků výše proti proudu (Jihlavy a Svatky). Lesy měkkého luhu s malým zastoupením dubu se začaly obnovovat na velkých pasekách, kde se prodalo veškeré dříví, včetně vykloučených pařezů.

Vzhledem k současnému stavu některých lokalit (např. Pajdové kúty, Dlouhý hrád, Ranšpurk, Cahnov-Soutok) se lze domnívat, že porosty v těchto částech byly od počátku 20. století ušetřeny primárních lidských zásahů, nebo tyto zásahy neměly vliv na jejich strukturu v současnosti. U porostů stávajících rezervací lze konstatovat, že byly minimálně od roku 1931 ponechány téměř zcela samovolnému vývoji. Výjimku tvoří pouze jedna porostní skupina s ořešákem královským ve stávající NPR Ranšpurk. Ta byla v minulosti vytěžena a zalesněna stanovištně původními druhy dřevin. Vzhledem k tomu, že se ořešák roztroušeně nacházel také v porostech s přirozeným zastoupením dřevin, bylo přikročeno k jeho potlačení tzv. okroužkováním. Vyřezán byl také přirozený nálet ze sousedícího porostu.

Podle historických záznamů a map lze odvodit, že v minulosti se čisté dubové porosty zakládaly na výměrách až několika desítek hektarů. Hospodařilo se holosečně na velkých pasekách, na kterých se vykloučily pařezy. Na takto připravených plochách se vysévaly žaludy a v mezirádčích se polařilo, čímž byla zajištěna péče o dubové kultury. Princip umělé obnovy lesa s polařením se na jižní Moravě udržel až do 80. let 20. století. Z historických údajů ale vyplývá, že kvůli častým záplavám neprobíhalo polaření v lesích na Soutoku.

Běžným způsobem obnovy v lužních lesích je v současnosti holoseč na větších plochách (do poloviny 90. let 20. stol. do 5 ha, v současnosti do 2 ha plochy) s následnou umělou obnovou po celoplošné přípravě půdy. Obnova se provádí sadbou i sítí po celoplošné přípravě plochy pro zalesnění (frézování pasek). Mechanizace je využívána jak při zalesňování na připravené ploše, tak při ochraně mladých lesních kultur proti buření. Obnova lesa se provádí s vysokou produktivitou zalesnění a s malými ztrátami v běžných klimatických podmínkách. Krátká je i doba zajištění dubových kultur (běžně 4 až 5 roků). Celoplošná příprava půdy v minulosti umožňovala i výsadbu topolových porostů a sije ořešáku černého, které se v rezervaci na malých rozlohách zachovaly dodnes. Přirozená obnova porostů se dosud uplatňovala omezeně většinou v jasanových porostech, kde se nárost objevuje samovolně. Budoucnost jasanových porostů (především mladších) je v současnosti široce diskutovanou otázkou vzhledem k nárůstu poškození houbovým patogenem *Hymenoscyphus fraxineus* (anamorfa syn. *Chalara fraxinea*). Mladší jasanové monokultury trpí chorobou natolik, že jsou postupně rekonstruovány a nahrazovány jinými stanovištně vhodnými dřevinami (DB, TP, VR, OL). Na základě dohody ochrany přírody a vlastníka lesa (Lesy ČR) je od roku 2007 v oblasti Soutoku ponecháváno pro udržení biodiverzity při obnovních těžbách min. 100 ks výstavků na 10 ha, jednotlivě či ve skupinách, a jako výstavky jsou vybírány s ohledem na uchování biodiverzity (zejména hmyzu) převážně duby letní a jilmy.

Výchova je zaměřena na kvalitu. V prořezávkách a probírkách mladých porostů jsou v dubových a jasanových porostech cíleně potlačovány habr a babyka. Ve starších probírkových porostech jsou prováděny pro zlepšení kvality dubu podsadby lípy nebo jsou ostatní dřeviny udržovány jako čistící výplň v podúrovni.

Díky tomu, že na převážné části poleší Soutok je zřízena obora, je v těchto místech uzpůsobeno i lesní hospodářství. Obnova probíhá v obnovních blocích, které mají velikost i několik desítek hektarů. Časoprostorové uspořádání lesa tak ztrácí na své diferenciaci, tak jak by bylo pro mnoho předmětů ochrany optimální. Z předmětů ochrany EVL má způsob lesního hospodářství zásadní vliv na stanoviště 91F0 („tvrdý luh“), 91E0 („měkké luhy“) a 91G0 (panonské dubohabřiny), přičemž rozloha posledních dvou se pravděpodobně při stávajícím hospodaření neustále snižuje. Z druhů jsou lesním hospodařením zásadně ovlivňováni lesák rumělkový, páchník hnědý a tesařík obrovský. Lesák rumělkový je v této oblasti vázán především na topoly, a to včetně hybridních kultivarů. Určité ohrožení

představuje odumírání výsadeb z hlavní vlny v 50. letech 20. stol. a postupná likvidace těchto porostů. Zahájení některých porostů před obnovními těžbami na období 10 let uchránilo porosty v NPR Lanžhotské pralesy před jejich vytěžením. Například těžby v rozsáhlém obnovním bloku jižně pod Polínkovou alejí by znamenaly destrukci Kladnických struh, přírodního stanoviště, které je významným biotopem mnoha vzácných a zvláště chráněných druhů živočichů.

Opět je nutné podotknout, že hospodaření v NPR Lanžhotské pralesy (tedy spíše eliminace lidských zásahů) je možné pouze pokud v přiléhajících částech bude probíhat aktivní hospodaření s cílem tvorby světlých dubových porostů jako vhodného biotopu některých ZCHD rostlin, živočichů a hub.

c) Vodní hospodářství

Počátky úprav vodních toků v oblasti jižní Moravy lze v historických pramenech zaznamenat již na konci 12. století, kdy se také objevují zmínky o záplavách způsobených odlesněním horních partií hlavních dvou toků, Moravy a Dyje. Již ve středověku byly pomístně zřizovány protipovodňové hráze. Pod Břeclaví byla zbudována asi kilometrová hráz od Beranova po tzv. Čapkovu louku, která chránila obecní pastviny a lanžhotskou cestu. Zbudována byla také hráz kolem lanžhotského mlýnského náhonu. Záznamy z 18. století mimo výstavby vodních mlýnů na řece Dyji a cest na náspech s mnoha mosty v celé oblasti, zmiňují také poměrně rozsáhlé záplavy, které omezovaly zemědělské i lesnické hospodaření. V druhé polovině 19. století byla Liechtensteiny v oblasti prováděna meliorační opatření, jednak s cílem některé trvale podmáčené lesy a louky odvodnit a do některých míst naopak vodu přivést, tak aby se zvýšil výnos. Na začátku 20. století tak v oblasti Soutoku byly téměř na všech panských loukách a v lužních lesích vybudovány systémy zavlažovacích a odvodňovacích kanálů, které ovšem po vyvlastnění pozemků přestaly být udržovány a počaly ztrácet svoji funkci. Některé z těchto kanálů se doposud využívají ve prospěch vodního režimu údolní nivy. Dynamika rozkolísanosti maxim a minim hladiny podzemních vod byla utlumena komplexními vodohospodářskými úpravami v 70. a 80. letech. Tyto úpravy zároveň reprezentují stav, který můžeme vidět dodnes. Lze je rozdělit do čtyř základních oblastí: úpravy Dyje v úseku od Nových Mlýnů po Břeclav, úpravu Moravy od Hodonína po Lanžhot, vodní dílo Nové Mlýny a úpravu soutoku Moravy a Dyje. Od Nových Mlýnů, resp. od jezu v Bulharech bylo vyhloubeno nové koryto řeky až po Janohrad. Dále po Břeclav bylo ohrázováno původní koryto. Proto, aby nedocházelo k povodním v Břeclavi, bylo vybudováno odlehčovací rameno obcházející Břeclav po pravém břehu. To je opatřeno dvěma jezy (nad Břeclaví s pevným jezem a na odlehčovacím kanálu s pohyblivým jezem). Dále je u Dyje až k soutoku s Moravou koryto bez vodohospodářských úprav. Na korytě řeky Moravy byly v úseku Hodonín – silnice Lanžhot-Kúty odstaveny meandry řeky a délka toku se tak zkrátila o 11 km. Snad nejvíce území Soutoku a přeneseně i území NPR Lanžhotské pralesy ovlivnila výstavba vodního díla Nové Mlýny na řece Dyji mezi obcemi Pasohlávky a Nové Mlýny v 70. a 80. letech 20. století. Vodní dílo dokáže částečně eliminovat povodňové vlny v případě, že se manipulace na těchto objektech provádí s tímto cílem. Úprava soutoku Moravy a Dyje byla koncipována tak, aby při vysokém vodním stavu byla nejprve odvedena voda z Moravy, zatímco špička povodně na Dyji se zachytí v poldru (ohrázované území kolem přirozeného koryta řeky Dyje sloužící k rozlévání povodňové vody). Hráze na řece Dyji i Moravě byly nedávno navyšovány tak, aby bylo území poldru ještě více zkapacitněno.

Zvětšením průtočné kapacity koryta nastalo zvýšení minimálních a snížení maximálních průtoků v průběhu roční dynamiky, což utlumilo rozkolísanost hladiny podzemních vod. Výstavba ochranných hrází na řece Dyji od Břeclavi po Soutok a kolem řeky Moravy zabránila rozlévání vod do lužních lesů v době vysokých průtoků. Kalné vody z povodní se tak do lesů dostávají jen velmi omezeně a pouze občasně dochází k nastoupání tzv. čistých

vod v terénních depresích.

Konkrétně je v NPR Lanžhotské pralesy soustava kanálů dotována z Moravy, resp. říčky Kyjovky a řeky Dyje. Systém vodních kanálů v minulosti umožňoval řízené povodňování. Umělé povodňování se začalo realizovat až od roku 1992 v prostoru poblíž soutoku řek Moravy a Dyje na ploše zhruba 300–1000 ha. V současnosti se však praktikuje zcela omezeně. Řízené umělé povodňování bylo po několikaleté odmlce realizováno v roce 2017 s cílem přivést vodu do lesů během dlouhé suché periody. Vzhledem k rozsáhlému několikaletému období sucha, kdy i v korytě řeky Dyje protékalo menší množství vody, byl dopad této akce málo efektivní. Pro efektivní simulaci přirozených záplav je nutná revize kanálů a manipulačních zařízení a vytvoření vhodného manipulačního plánu. V současnosti také probíhá debata o zbudování příčného objektu na řece Dyji takovým způsobem, který by zajišťoval pravidelné povodňování v jarním období, ale zároveň umožňoval přirozenou migraci vodních živočichů na řece Dyji. Vzhledem k tomu, že vodní režim je nezbytný pro existenci lužního lesa a přeneseně i pro živočichy, kteří tento biotop obývají, je manipulace s vodou se simulací přirozených záplav základním opatřením, které je nutné v tomto území pravidelně provádět.

d) Myslivost

Myslivost na Soutoku a tedy i v NPR Lanžhotské pralesy je neodmyslitelně spjata s Liechtensteiny, šlechtickým rodem, který na tomto území vlastnil významný majetek a který se zasloužil o celkový rozvoj tohoto území. Na rozdíl od jiných panství se nedochovaly doklady, které by ukazovaly na organizování velkolepých honů s rekordními výřady ulovené zvěře. Přehledy ulovené zvěře ukazují na dnešní dobu vysoké úlovky drobné zvěře, a to jak pernaté, tak srstnaté. Průměrný roční lov daňka skvrnitého však nepřekročil 30 kusů, jelena evropského 160 a srnce obecného 300 kusů. Zajímavostí je úlovek kočky divoké na polesí Pohansko v letech 1807 a 1811 a ulovení 16 kusů orlů v letech 1876 až 1885.

Po roce 1849 začaly vznikat první společenstevní honitby a výměra revírů, ve kterých byla myslivost provozována liechtensteinským velkostatkem, postupně klesala. Liechtensteinský šlechtický rod provozoval myslivost na daném území až do 1945, kdy byl majetek tohoto rodu zkonfiskován a výkonem práva myslivosti na těchto majetcích byla pověřena Jihomoravská krajská správa lesů. Dnes většinu tohoto majetku myslivecky obhospodařují Lesy České republiky, s. p., jako režijní honitbu.

Také počátky obory Soutok sahají do doby, kdy na tomto území hospodařili Liechtensteinové. První oplocení bylo vybudováno roku 1872. Toto oplocení nebylo souvislé, postupně dosáhlo délky 60 km a ohrazovalo plochu cca 6500 ha. Důvodem vzniku tohoto oplocení bylo zamezení migrace jelení zvěře a zabránění škodám způsobovaným touto zvěří na sousedních polních kulturách. Obora Soutok v dnešní výměře vznikla koncem 60. let 20. století. Z lokalit, které jsou součástí NPR, se mimo oboru nacházejí Pajdavé kúty, Dlůhý hrúd, Soutok a Sekulská Morava. V minulosti byl v oboře také vyplocen Ranšpurk a částečně Cahnov-Soutok. Kladnické struhy byly později oploceny v plánovaném obnovním bloku. Účinnost oplocení u lokalit v oboře je daleko nižší. U Ranšpurku a lokality Cahnov-Soutok dochází v poslední době k poškození plotů pádem stromů. Oprava plotů je zajišťována orgánem ochrany přírody ve spolupráci s lesním závodem. V roce 2017 byl opraven plot okolo NPR Ranšpurk a v roce 2018 by měl být opraven plot v NPR Cahnov-Soutok. Současně nastavené cenové limity však opravy plotů značně komplikují a je velmi těžké zajistit dodavatele prací operativně tak, aby byla území efektivně chráněna proti vlivu oborního chovu zvěře. U Kladnických struh se jedná o dlouhý plot původně budovaný pro ochranu výsadb v obnovním bloku, který není snadné vzhledem k jeho délce udržovat v bezvadném stavu.

Z hlediska předmětů ochrany NPR mohou vysoké stavy spárkaté zvěře, především jelení a

daňci v oboře Soutok, představovat problém pro některá stanoviště. U lesních stanovišť se jedná především o blokaci až praktické vyloučení přirozené obnovy. Jeho důležitost se zvyšuje v případě, že skutečné stavy zvěře překročí určené normované stavy a dále v případě, že skutečné stavy nebudou přizpůsobovány výměře plochy, kterou může zvěř v dané době fakticky využívat.

Velkým problémem je pronásledování dravých ptáků, především na území sousedního Rakouska (otravy karbofuranem, zástřely), kde se nacházejí hlavní loviště populací dravců hnízdících na české straně např. v oblasti Kladnických struh a Cahnova. Jako další střet s ochranou přírody lze kvalifikovat vysoké stavy prasete divokého, které představuje mj. významného predátora řady druhů ptáků. V poslední době je ze strany lesního hospodáře snaha populaci černé zvěře redukovat.

Z předmětů ochrany NPR může mít myslivost teoreticky negativní vliv na bobra evropského a vydra říční; vzhledem k tomu, že platná legislativa lov obou druhů neumožňuje, je ovšem těžké hovořit o negativním vlivu myslivosti, protože jejich případný odlov je tak nelegální. Zatímco u vydry poznatky o nelegálním odlovu nemáme, u bobra je tomu naopak.

e) Rekreační a sport

Převážná většina území Soutoku má vedle základní přírodovědné kvality území i vysoký potenciál pro turistiku a rekreaci.

Širší oblast Soutoku má velké možnosti využití zejména pro krátkodobou sezónní rekreaci. Přírodní podmínky činí oblast atraktivní v letní sezoně (jaro až podzim). Nejběžnější formou rekreačního využití je zde cykloturistika a pěší turistika. Rekreační zatížení oblasti je ale velmi nerovnoměrné. V oblasti se nachází několik lokalit, které jsou díky své atraktivnosti navštěvovány velkým počtem návštěvníků (Pohansko - Lány), naopak některé lokality jsou návštěvníky opomíjeny nebo jejich většímu rekreačnímu využití brání současné využití území. Vzhledem k bariérám, které vytváří oborní ploty a oplocení obnovních bloků jsou bezmála všechny lokality v NPR turisticky obtížněji dostupné. Pouze na Soutok Moravy a Dyje byl v nedávné minulosti vybudován povalový chodník, který návštěvnost této lokality zvyšuje. V budoucnosti může zpřístupnění lokality představovat problém, neboť pro návštěvníky je nutné zajistit bezpečnost. Může tak být vyvíjen tlak na odstraňování stromů v okolí povalového chodníku, které mohou být ideálním biotopem některých předmětů ochrany.

f) Rybářství

Lov ryb patřil v oblasti Soutoku vždy k činnostem, které byly lákavé především pro místní obyvatele. V současnosti je lov ryb zákonem limitován na lov na udici. Naproti tomu na rakouské straně jsou k lovu stále využívány čerény. V oblasti Soutoku je rybářské obhospodařování vod v působnosti státního podniku Lesy České republiky, Lesního závodu Židlochovice (rybářský revír Dyje 1) a to od samotného soutoku až po ústí Hamelského potoka (Hamelbach – pravostraný přítok Dyje z Rakouska). Výše po toku Dyje je (mimo odstavená ramena revíru Lesy ČR Pohansko 1) rybářský revír Dyje 2, který rybářsky obhospodařuje Moravský rybářský svaz, z.s., pobočný spolek Břeclav. V tomto revíru jsou pravidelně nasazováni kapři, ale byla zde mj. nasazena i násada jesetera malého a tento druh je monitorován. Celá oblast může být z pohledu ochrany ichtyofauny a obojživelníků, zejména slepá ramena, kanály a zaplavené zemníky, negativně ovlivňována vysazováním kapří násady.

g) Jiné způsoby využívání

Těžba ropy v území nadále probíhá, v oblasti Soutoku byly v zimě 2014/15 otevřeny dva nové vrty. Dokončuje se likvidace tzv. starých ekologických zátěží. Prozatím není známo, zda by

se možné plánování mohlo dotknout i území NPR. S vrtnými a těžebními pracemi souvisí dočasný zábor pozemku. Les je v místech, kde těžba probíhá, vykácen a na místě jsou položeny betonové panely. Po dokončení prací jsou panely odklizeny a místo je znovu zalesněno. Během těžebních aktivit dochází ke zvýšenému pohybu lidí i techniky jak v okolí samotného vrtu, tak po cestách. Práce probíhají i v noci, proto jsou objekty osvětleny. V případě, že by měly být těžební aktivity realizovány v blízkosti území NPR je nutné posoudit, zda by tyto mohly mít vliv jak na samotné území, tak na biotu.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Lesní hospodářský plán pro LHC Židlochovice (platnost 2009–2019).

Nařízení vlády č. 26/2005, kterým se vymezuje Ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko

Nařízení vlády č. 132/2005, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit

Souhrn doporučených opatření pro Evropsky významnou lokalitu Soutok – Podluží, schválený v roce 2017

Schválený souhrn doporučených opatření pro Ptačí oblast Soutok – Tvrdonicko

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	35 – Jihomoravské úvaly
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	616000 – Židlochovice, LČR s.p.
Výměra LHC (zřizovacího obvodu) v ZCHÚ	419,11 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2010 – 31. 12. 2019
Organizace lesního hospodářství	Lesy České republiky, s. p., Lesní závod Židlochovice

A) Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů (dle LHP, LHO)

Podle mapování biotopů v rámci aktualizace soustavy Natura 2000 byly v NPR vylišeny tři lesní biotopy, které jsou předmětem ochrany EVL Soutok – Podluží. Jedná se o stanoviště 91E0 – Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), stanoviště 91F0 – Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmenion minoris*) a stanoviště 91G0 – Panonské dubohabřiny. Největší rozlohu v NPR zaujímá stanoviště 91F0 (83,75 %), další dvě stanoviště jsou zastoupena ve velmi malých rozlohách: 91E0 (2,34 %) a 91G0 (0,07 %).

Celé území NPR spadá do 1. lesního vegetačního stupně, kde byly vylišeny tři soubory lesních typů – jilmový luh, vrbová olšina a habrová doubrava na písčích, přičemž jilmový luh pokrývá více než 94 % území NPR (viz tabulku níže).

Přírodní lesní oblast: 35 – Jihomoravské úvaly				
soubor lesních typů (SLT)	název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	výměra (ha)	podíl (%)
1L	jilmový luh	DBL 40-70, HB 0-20, JV ±20, JS 10-30, JL 10-30, LP±20, OLL±10, (TPC, TPB)±, JSU 0-10	396,52	94,90
1G	vrbová olšina	OLL 60-90, VR 0–30, (TPC, TPB) 0-20, BR±, JS 0-10	20,96	5,02
1S	Habrová doubrava na písčích	DB8, HB1, BO1, BR, LP (CER)	0,36	0,09
Celkem			417,84	100,00

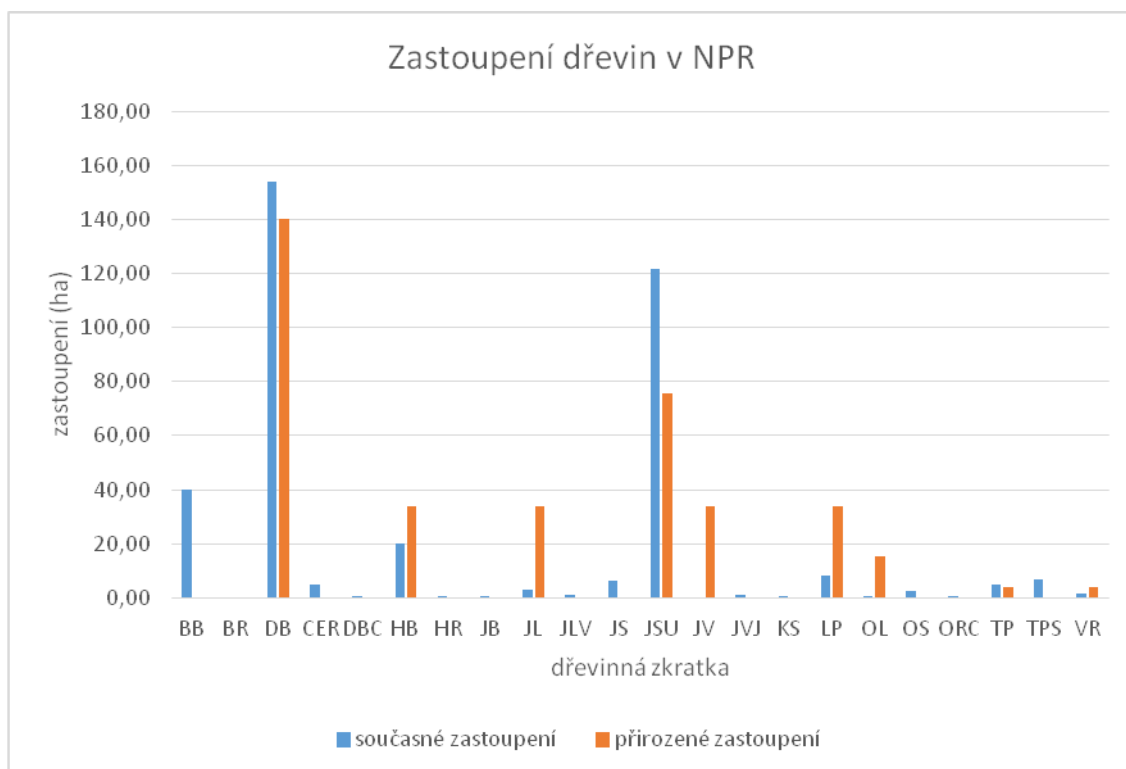
B) Přirozená a současná skladba lesa

Současné zastoupení lesních dřevin téměř koresponduje se zastoupením přirozeným, i když se nabízí otázka, zda by bez přítomnosti člověka byl v tak velké míře zastoupen dub. Z tabulky i grafu níže je patrné, že oproti přirozenému zastoupení je v současné skladbě nižší zastoupení jilmu a olše. Obě tyto dřeviny jsou sužovány patovaskulárními chorobami, zastoupení ve starších porostech klesá, neboť v určitém věku odumírají. Do budoucna je otázkou jak se v druhové skladbě lesa projeví nový fenomén odumírání jasanu. Jasany jsou sužovány houbou *Hymenoscyphus fraxineus*, kdy mladé porosty odumírají rychle a staré postupně. Skladbu dřevin také výrazně ovlivňuje změněný vodní režim s absencí přirozených záplav.

dřevina		současné zastoupení		přirozené zastoupení	
zkratka	název	(ha)	(%)	(ha)	(%)
listnáče					
BB	javor babyka	40,16	10,60	0,00	0,00
BR	bříza bělokorá	0,00	0,00	0,00	0,00
DB	dub letní	154,14	40,70	140,12	37,00
CER	dub cer	4,77	1,26	0,00	0,00
DBC	dub červený	0,02	0,01	0,00	0,00
HB	habr obecný	20,14	5,32	34,08	9,00
HR	hrušeň polní	0,29	0,08	0,00	0,00
JB	jabloň lesní	0,38	0,10	0,00	0,00
JL	jilm habrolistý	3,12	0,82	34,08	9,00
JLV	jilm vaz	1,13	0,30	0,00	0,00
JS	jasan ztepilý	6,08	1,61	0,00	0,00
JSU	jasan úzkolistý	121,88	32,18	75,74	20,00
JV	javor mléč	0,00	0,00	34,08	9,00
JVJ	javor jasanolistý	1,14	0,30	0,00	0,00
KS	jírovec maďal	0,29	0,08	0,00	0,00
LP	lípa malolistá	8,29	2,19	34,08	9,00
OL	olše lepkavá	0,21	0,06	15,15	4,00
OS	topol osika	2,62	0,69	0,00	0,00
ORC	orešák černý	0,49	0,13	0,00	0,00

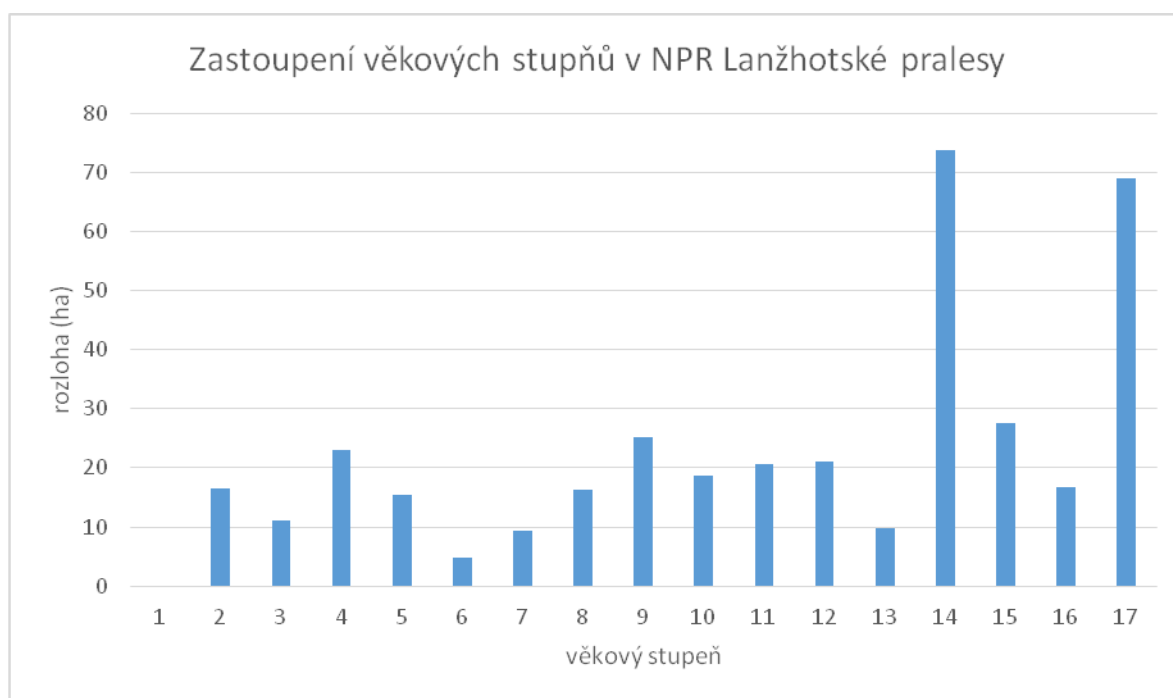
dřevina		současné zastoupení		přirozené zastoupení	
zkratka	název	(ha)	(%)	(ha)	(%)
TP	topoly	5,08	1,34	3,79	1,00
TPS	topol šlechtěný (kultivary)	6,95	1,84	0,00	0,00
VR	vrba	1,51	0,40	3,79	1,00
celkem		378,71	100	378,71	100

Zastoupení dřevin bylo vypočítáno na základě zastoupení jednotlivých dřevin dle LHP pro LHC Židlochovice pro období platnosti 2010–2019 pro jednotlivé porostní skupiny a následně upraveno pro výměry jednotlivých porostních skupin vypočtených programem ArcGIS. V součtu se tak zastoupení dřevin liší od údaje uvedeného v kap. 1.4, neboť zde jsou u lesních pozemků uvedeny kromě porostní půdy další plochy, jako např. rozčleňovací průsek. V LHP však tyto plochy dřevinnou skladbu charakterizovanu nemají.

C) Věková skladba porostů

V NPR jsou nejvíce zastoupeny porosty starší 131 let. Ve 14. až 17. věkovém stupni se v současnosti nachází více než 49 % lesních porostů. Tyto porosty jsou z pohledu předmětů ochrany NPR ideálním biotopem. Porosty do 40 let jsou zastoupeny zhruba 13 %.

D) Vymezení dílčích ploch v lesích

Lesní porosty v NPR Lanžhotské pralesy byly vymezeny jako dílčí plocha č. 1 – lesní porosty. V rámci této dílčí plochy jsou rámcově definovány cílový stav a způsob hospodaření. Obecně se dá říci, že všechny porosty do 80 let mají být vychovávány s cílem zajistit přirozenou skladbu. U porostů jižně od Ranšpurku je do budoucna cílem samovolný vývoj. Porosty severně od Ranšpurku mohou být po jejich rozpadu obnoveny, pokud se přirozeným vývojem vytratí dub. Porosty s takto nastaveným hospodařením musí navazovat na porosty s aktivním managementem v NPP, kde by měl být zajištěn optimální biotop pro další druhy rostlin, živočichů a hub v této oblasti.

V mapové příloze M3 jsou graficky znázorněny jednotlivé dílčí plochy. Bližší charakteristika dílčí plochy je uvedena v tabulce níže.

Popis dílčích ploch a objektů

Označení dílčí plochy	Vymezení dílčí plochy	Vegetační charakteristika dílčí plochy
1 – lesní porosty Výměra: 397,41 ha	Lesní porosty na pozemcích určených k plnění funkcí lesa (PUPFL) Parcelní vymezení: tabulka č. T2 (Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí)	91E0 – Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>), stanoviště 91F0 – Smíšené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>), j. habrolistým (<i>U. minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo j. úzkolistým (<i>F. angustifolia</i>) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (<i>Ulmion minoris</i>) a stanoviště 91G0 – Panonské dubohabřiny

Přílohy:

M3 – Dílčí plochy NPR Lanžhotské pralesy

M4 – Lesnická mapa typologická NPR Lanžhotské pralesy

M5 – Stupně přirozenosti lesních porostů v NPR Lanžhotské pralesy

2.4.2 Základní údaje o vodních tocích

Zájmové území se nachází v hraničním úseku toku Dyje, v části mezi soutokem řeky Moravy a Dyje. V tomto úseku byly v 80. letech 20. století provedené rozsáhlé vodohospodářské úpravy, jejichž účelem byla stabilizace hraničního toku. Po realizaci stavby tak vznikla na obou březích soustava odstavených ramen. Na české straně na území NPR se v současné době nachází 5 významnějších ramen.

název vodního toku	Drossa, Enkláda, Kladník, Nová Kyjovka, Vlčí struha
číslo hydrologického úseku	4-13-03-0860
úsek dotčený ochranou (řkm od-do)	nečíslováno
charakter toku	řeka Kyjovka, její ramenná soustava a kanály
příčné objekty na toku	ano – mimo rezervaci
manipulační řád	Manipulační řád není k dispozici
správce toku	Kyjovka – Povodí Moravy, s.p., ostatní – Lesy ČR, s.p.
správce rybářského revíru	Lesy ČR, s.p.
rybářský revír	Pohansko 1, Morava 2A
zarybňovací plán	Zarybňovací plán není k dispozici

Popis dílčích ploch a objektů

Označení dílčí plochy	Vymezení dílčí plochy	Vegetační charakteristika dílčí plochy
2 – vodní plochy a mokřady Výměra: 37,71 ha	Soustava vodních kanálů a mokřadů v k. ú. Lanžhot <i>Parcelní vymezení: tabulka č. T2 (Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí)</i>	Místy druhově bohatší makrofytní porosty s okřehkem menším (<i>Lemna minor</i>) a stulíkem žlutým (<i>Nuphar lutea</i>) např. na slepém rameni v lokalitě Cahnov- Soutok. Podmáčené plochy a mokřady zarůstající rákosem.

2.4.3 Základní údaje o nelesních pozemcích

Nelesní pozemky představují na území národní přírodní rezervace louky. Jedná se pouze o území malého rozsahu v rámci NPR. Jako nelesní pozemky byly také vymezeny stavby. Jedná se o zpevněné komunikace, případně myslivecká zařízení a bunkry.

Označení dílčí plochy	Vymezení dílčí plochy	Vegetační charakteristika dílčí plochy
3 – louky Výměra: 2,15 ha	Louky obklopené lesními porosty malé výměry a dočasné palouky v k. ú. Lanžhot <i>Parcelní vymezení: tabulka č. T2 (Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí)</i>	Jedno až dvouvrstevné porosty s převahou vysokých ostřic (např. <i>Carex appropinquata</i> , <i>C. elata</i> a <i>C. paniculata</i>) v terénních sníženinách a na lužních loučkách roztroušeně v lokalitách Ranšpurk, Cahnov- Soutok a Sekulská Morava.

Označení dílčí plochy	Vymezení dílčí plochy	Vegetační charakteristika dílčí plochy
4 – stavby Výměra: 2,43	Zpevněné komunikace, myslivecká zařízení a bunkry <i>Parcelní vymezení: tabulka č. T2 (Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí)</i>	

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

Zhodnocení dosavadní péče:

Na pozemcích hospodaří Lesy České republiky, s. p., Lesní závod Židlochovice. Protože celé území NPR spadá do ptačí oblasti Soutok-Tvrdonicko a evropsky významné lokality Soutok-Podluží, bylo v rámci tvorby nového LHP (2010–2019) přihlíženo k přírodním hodnotám tohoto území. Porosty, které spadají do NPR, byly v rámci hospodářského plánování ušetřeny obnovních zásahů. Díky tomu se doposud zachovala jejich specifická struktura a mohou být vnímány jako celistvé segmenty v území, které jsou jinak dosti poznamenány obnovními těžbami. Staré porosty představují významný biotop pro některé druhy a klidový režim v minulém decénium významně přispěl ke zvýšení početnosti na hromadném nocovišti orlů mořských a luňáků červených a k úspěšnému hnízdění orlů mořských, orlů královských nebo výrů velkých. Při omezení lidského působení se tak projevují přírodní fenomény, které jsou v porostech s běžným hospodařením značně omezeny. Současné oplocení částí těchto rezervací je nutné z pohledu zajištění a zkoumání samovolného vývoje i nadále udržovat v bezvadném stavu. Současně nastavené cenové limity však opravy plotů značně komplikují a je velmi těžké zajistit dodavatele prací operativně tak, aby byla území efektivně chráněna proti vlivu oborního chovu zvěře. Je zcela patrné, že v oplocených částech nedochází k takovému vlivu zvěře na přirozenou obnovu, jako v částech neoplocených. Prozatím však není nutné (a ani technicky jednoduše proveditelné) oplocovat zbývající část NPR Cahnov-Soutok, která slouží jako srovnávací plocha k části oplocené. Zvýšenou pozornost je třeba stále věnovat vlivům oborního chovu zvěře. Území NPR Lanžhotské pralesy je nutné sledovat z pohledu zvláště chráněných druhů a biotopů, které jsou předmětem ochrany a vyhodnocovat změny těchto fenoménů.

U lučních porostů (v mapové příloze M3 jako dílčí plocha 3 – louky) je nutné zajistit pravidelnou seč. Velmi žádoucí je vyhodnotit dopady pravidelné seče na druhovou skladbu lučních porostů.

Závěry pro další postup:

Režim hospodaření v minulém decénium, tedy bezzásahovost, je nutné dodržet i v dalším desetiletí. Na území NPR je možné v porostech do 80 let (dle rámcových směrnic hospodaření) provádět výchovné zásahy s cílem upravovat druhovou skladbu ve prospěch cílových dřevin. Tvarový výběr při výchovných zásazích není prioritou. Výchovné zásahy je nutné provádět pouze v omezeném časovém období, které nebude například v konfliktu s hnízděním ptáků. Pro konkrétní stanovení časového rámce, je nutné tyto zásahy předem

konzultovat s orgánem ochrany přírody. V následujícím desetiletí je nutné v porostech mýtního věku dodržovat bezzásahový režim s výjimkou míst, kde dojde k samovolnému rozpadu hlavní etáže a vzniku ploch vhodných pro obnovu dubem. Porosty ve stávajících národních přírodních rezervacích Cahnov-Soutok a Ranšpurk jsou dlouhodobě (nejméně od roku 1931) ponechané samovolnému vývoji. V těchto porostech by měl i nadále probíhat samovolný vývoj vyjma potlačování invazních nepůvodních druhů dřevin (ORC).

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Zásadní prioritou je dlouhodobé ponechání lesních porostů v NPR v bezzásahovém režimu. V případě samovolného vzniku ploch vhodných pro obnovu dubem (světliny, otevřené plochy) na Pajdavých kútech, Dlouhém hrůdu a severní části Ranšpurku (viz RSH) lze po konzultaci s příslušným OOP provést zalesnění dřevinami cílové skladby.

Mezi předměty ochrany EVL jsou i některé druhy brouků, které preferují osluněné staré stromy (roháč obecný, tesařík obrovský). Takový biotop vzniká spíše aktivním hospodařením než bezzásahovým režimem a dá se předpokládat, že podmínky pro tyto předměty ochrany EVL nebudou dlouhodobě optimální. Nicméně lze počítat s tím, že krátkodobě takové biotopy budou vznikat i v rámci NPR (rozpad porostů, "gap" dynamika). V NPR sice bude mít přednost ochrana druhů více či méně závislých na bezzásahovém režimu (ptáci, pralesní druhy hmyzu jako např. *Prostomis mandibularis*), nicméně světlomilné druhy hmyzu mohou být výjimečně podporovány dílčími zásahy (prosvětlení lesního okraje, odstranění náletových dřevin okolo biologicky nevhodnějších stromů, podsazování dubů či jilmů na plochách po rozpadu části porostu).

Pro druhy závislé na aktivním hospodaření bude v rámci EVL vyhlášeno maloplošné zvláště chráněné území (NPP Soutok), které bude charakterem a navrženým managementem odpovídat nárokům světlomilných druhů.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesní pozemky

Obecné zásady péče o lesní porosty v NPR Lanžhotské pralesy jsou formulovány v rámcových směrnících hospodaření. Pro celé území NPR jsou zpracovány RSH, které se odlišují přístupem k obnově porostů po jejich rozpadu. U porostů, které jsou dlouhodobě ponechány samovolnému vývoji (porosty v NPR Ranšpurk a NPR Cahnov-Soutok), je nutné tento režim zachovat (RSH 1/A). Dále se RSH 1/A řídí hospodařením v porostech v jižní části, které jsou starší 80 let. I zde je plánován nepřetržitý samovolný vývoj. V jižní části NPR se dále nacházejí porosty mladší 80 let, které by měly být postupně výchovnými zásahy dovedeny do stavu odpovídajícímu stanovišti tvrdého luhu. Tyto porosty budou po dosažení mýtního věku ponechány samovolnému vývoji. V tomto plánu péče jsou pro ně vytvořeny RSH 1/B. Na Pajdavých kútech, Dlouhém hrůdu a v severní části Ranšpurku – severně od Dúbravenské cesty (RSH 2A) lze po samovolném rozpadu porostů provádět obnovu dřevinami cílové skladby (zejména DB). Kromě toho vylišuje plán péče ještě rámcovou směrnicí pro porostní typ s nepůvodními druhy dřevin (2/B). U těchto porostů je nutné nepůvodní druhy postupně nahrazovat druhy cílové skladby. Na velmi sporadické hospodaření v NPR musí navazovat aktivní hospodaření v přilehlých částech navrhované NPP, tak aby byla zajištěna kontinuita světлых lesů.

Přílohy:

M3 – Dílčí plochy NPR Lanžhotské pralesy

M4 – Lesnická mapa typologická NPR Lanžhotské pralesy

M5 – Stupně přirozenosti lesních porostů v NPR Lanžhotské pralesy

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	
1	31 c – les zvláštního určení	1L – jilmový luh, 1G – vrbová olšina, 1S – habrová doubrava	
Cílová druhová skladba dřevin (%) při obnově lesa			
SLT	základní dřeviny	meliorační a zpevňující dřeviny	ostatní dřeviny
1L 1G 1S	DB 70 %, JSU(JS) 20% VR 60–80 %, OL 20–40 % DB 80 %, HB 10 %	DB, JS, JL, LP, HB, JV, BRK VR, OL, TP, BB DB, HB, JV, BB	JL, TP, LP, HB, BB, JV TP, BB BB
1L, 1G	---	---	---
A) Porostní typ		B) Porostní typ	
víceetážové DB s pestřejší druhovou skladbou stanovištně původních dřevin		listnaté porosty do 80 let	
Základní rozhodnutí			
Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Hospodářský způsob		Hospodářský způsob	
bez hospodaření		bez hospodaření	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
ponechání samovolnému vývoji		dlouhodobým cílem péče o lesní porosty je ponechání samovolnému vývoji od 80 let výše. Střednědobým cílem je úprava druhové a prostorové struktury lesa odpovídající tvrdému luhu	
Způsob obnovy a obnovní postup			
---		Obnova u těchto porostů není plánována.	
Péče o nálety, nárosty a kultury			
Pouze odstraňovat invazivní stanovištně nepůvodní druhy dřevin vyřezáním.		Odstraňovat stanovištně nepůvodní druhy dřevin vyřezáním.	
Výchova porostů			
-		Pozitivní výběr stromů podle druhu dřeviny (JL, DB). Neodstraňovat potenciální biologicky hodnotné stromy (ani předrostlíky a obrostlíky). Odstraňovat nepůvodní druhy. Ponechávat biologicky hodnotné šlechtěné topoly. V dospívajících porostech zásahy se zaměřením na podporu biologicky hodnotných stromů, preferovat DB na úkor ostatních dřevin. Zásahy provádět pouze v nezbytných případech, kdy by mohlo dojít ke změně CDS v neprospěch cílových dřevin.	
Opatření ochrany lesa			
-			
Provádění nahodilých těžeb			
Nahodilé těžby nelze provádět.		Nahodilé těžby provádět se souhlasem OOP.	
Doporučené technologie			
-		Kůň, JMP, UKT	

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	
2	31 c – les zvláštního určení	1L – jilmový luh, 1G – vrbová olšina, 1S – habrová doubrava	
Cílová druhová skladba dřevin (%) při obnově lesa			
SLT	základní dřeviny	meliorační a zpevňující dřeviny	ostatní dřeviny
SLT 1L 1G 1S	základní dřeviny DB 70 %, JSU(JS) 20 % VR 60–80 %, OL 20–40 % DB 80 %, HB 10 %	meliorační a zpevňující dřeviny DB, JS, JL, LP, HB, JV, BRK VR, OL, TP,BB DB, HB, JV, BB	ostatní dřeviny JL, TP, LP, HB, BB, JV TP, BB BB
A) Porostní typ		B) Porostní typ	
víceetážové DB s pestřejší druhovou skladbou stanovištně původních dřevin		listnaté – nepůvodní druhy	
Základní rozhodnutí			
Obmýti	Obnovní doba	Obmýti	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	-	-
Hospodářský způsob		Hospodářský způsob	
hH		hH, H	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Zachování lesích biotopů s charakteristickým zastoupením dřevin cílové skladby při respektování přírodních procesů v těch vývojových fázích lesa, kde je již ustálená mezidruhová kompetice dřevin CDS. Předpokladem však je, že po rozpadu porostů dojde ke změně druhové skladby. Proto je nutné stanovenou CDS zajistit pěstebními a výchovnými zásahy po rozpadu porostů až do doby, kdy lesní ekosystém dosáhne takového stavu, který zajistí existenci všech dřevin CDS.		postupná přeměna porostů na porosty s cílovou dřevinnou skladbou	
Způsob obnovy a obnovní postup			
V případě celkového rozpadu porostů (tedy pokud se zcela rozpadne hlavní etáž s cílovými dřevinami a následně při nedostatečné cílové druhové skladbě dřevin ve spodní etáži vzniklé přirozenou obnovou) maloplošná holosečná obnova následného porostu (do 1 ha) s výsadbou DB a ostatních dřevin cílové skladby bez použití mechanizované přípravy půdy a plochy před zalesněním. Mrtvé dřevo ponechat v NPR, pouze uvolnit plochu pro zalesnění.		Porosty lze obnovovat holosečně. Pro přípravu plochy pro zalesnění lze použít mechanizovanou přípravu plochy (pouze povrchovou) s předchozím souhlasem OOP. Sadba nebo síje DB.	
Péče o nálety, nárosty a kultury			
Odstraňovat stanovištně nepůvodní druhy dřevin vyřezáním.		Odstraňovat stanovištně nepůvodní druhy dřevin vyřezáním.	
Výchova porostů			

Pozitivní výběr stromů podle druhu dřeviny (JL, DB). Odstraňovat nepůvodní druhy. Ponechávat i biologicky hodnotné šlechtěné topoly.	Pozitivní výběr stromů podle druhu dřeviny (JL, DB). Odstraňovat nepůvodní druhy. Ponechávat i biologicky hodnotné šlechtěné topoly.
Opatření ochrany lesa	
-	Obnovené plochy oplotit. Jen s povolením OOP aplikovat chemickou ochranu před zmlazením nepůvodních druhů dřevin.
Provádění nahodilých těžeb	
Nahodilé těžby nelze provádět.	Nahodilé těžby provádět se souhlasem OOP.
Doporučené technologie	
-	Kůň, JMP, UKT

b) péče o vodní toky

Rámcové zásady péče o dílčí plochy č. 2 (vodní plochy a mokřady) jsou následující:

- vyhodnotit stávající stav zazemnění a průtočnosti jednotlivých vodních kanálů a případně přistoupit k šetrnému odbahňování s cílem zajistit trvalou průtočnost a možnost umělého povodňování

- revize funkčnosti stávajícího systému stavidel a jejich případné zprovoznění tak, aby bylo umožněno cílené povodňování lesních porostů. V případě, že revize potvrdí potřebu budovat zařízení nová – vybudování nových zařízení.

- pro simulaci přirozených záplav, resp. pro umělé povodňování v době klimatických extrémů je vhodné vybudování příčného objektu na řece Dyji tak, aby bylo možné přivést vodu (mj.) i do území NPR. Příčný objekt by měl splňovat kritéria pro umožnění migrace ryb

- rybářské právo v dosavadním režimu nebude omezeno

Cílem těchto zásahů je zajištění možnosti pravidelného umělého povodňování jako simulace přirozených záplav, ke kterým historicky docházelo. Následně by měla být každoročně simulována zejména jarní povodeň v době tání sněhu.

V území NPR je také vhodné provést studii současných periodicky zaplavovaných tůní, která vyhodnotí dopady jejich současného zazemňování a případně navrhne zásahy, které zmírní případné negativní změny.

Přílohy:

M3 – Dílčí plochy NPR Lanžhotské pralesy

c) péče o nelesní plochy

Nelesní plochy jsou v NPR vymezeny jako dílčí plocha č. 3 – louky. U těchto ploch je nutné zajistit jejich pravidelnou údržbu strojní sečí s ohledem na zachování klidového režimu pro některé předměty ochrany. Plochy je tak možné kosit na žádost nebo se souhlasem OOP ve stanoveném termínu. Při kosení je nutné vždy ponechávat alespoň 1/3 plochy nepokosenou z důvodu zajištění biotopu pro dokončení vývoje zejm. bezobratlých. Pokosenou hmotu je nutné důsledně odklízovat tak, aby nedošlo k degradaci lučních společenstev.

Typ managementu	Vhodný/minimální interval	Pracovní nástroj/hospodářské zvíře	Kalendář pro management	Upřesňující podmínky
ruční seč	1× za rok	rotační nebo lištová sekačka ručně vedená, případně křovinořez	VII–IX	žádoucí je důsledné odstraňování posečené hmoty, seč přizpůsobovat aktuálnímu stavu území, zejména případnému výskytu vzácných či zvláště chráněných druhů. Ponechaná část bude v následujícím roce pokosena.

Obecná péče o nelesní pozemky je také ve velké míře odvozena od následujících zásad platných při péči o rostliny a živočichy.

- **obecné zásady péče o rostliny:**

- při seči důsledně odstraňovat posečenou hmotu
- u invazních druhů se doporučuje provádět jejich monitoring, v případě výskytu důsledně potlačovat dle podmínek stanovených příslušným OOP

- **obecné zásady péče o živočichy:**

V případě plánovaných i neplánovaných zásahů včetně vědeckovýzkumného využití území je

třeba respektovat následující podmínky:

- v maximální míře dodržovat klidový režim v hnízdní sezóně
- ponechávat při kosení travních porostů vždy část plochy bez zásahu (min. 1/3).
- v případě potřeby provádět zejm. v severní části NPR (např. Pajdové kúty, Dlouhý hrúd) prosvětlení porostů (spíše jednotlivých stromů či jejich skupin) a odstraňování náletových dřevin ve prospěch entomofauny vázané na osluněné stromy
- udržovat stavy chované spárkaté zvěře na úrovni, která nebude znamenat poškozování předmětů ochrany a dalších vzácných druhů
- umělé povodňování provádět v termínech, které nebudou znamenat ohrožení jiných předmětů ochrany a dalších vzácných druhů (optimálně simulovat obvyklé jarní záplavy)

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesní pozemky

Podrobný výčet a formulování doporučených a plánovaných zásahů na PUPFL dílčí plochy č. 1 (lesní porosty) obsahuje Tabulka č. T1. (*Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich*). Dílčí plocha č. 1 (lesní porosty) je zakreslena v příloze M3 – Dílčí plochy NPR Lanžhotské pralesy. Konkrétní plánované výchovné a těžební zásahy jsou graficky znázorněny v příloze M6 – Plánované obnovní a výchovné zásahy v Národní přírodní rezervaci Lanžhotské pralesy (1–4).

b) vodní plochy

Během platnosti tohoto plánu péče je vhodné vyhodnotit stávající stav zazemnění a průtočnosti jednotlivých vodních kanálů formou studie. Na základě studie pak realizovat potřebná opatření k dosažení umělého povodňování okolních porostů.

Přílohy:

M3 – Dílčí plochy NPR Lanžhotské pralesy

c) péče o nelesní pozemky

Rámcové směrnice pro péči o nelesní pozemky v NPR, definované v předchozí části 2.4.3, jsou uvedeny jako následující zásady:

Označení a název plochy	Výměra (ha)	Stručný popis charakteru plochy a dlouhodobý cíl péče	Doporučený zásah	naléhavost	Termín provádění	Interval provádění
č. 3 – louky (3a,3b)	1,27 0,40	podmáčené louky u Cahnova a Zaječího jezera – zachování charakteru lokality, podpora vzácných druhů	sečení travbylinných porostů s odklizením posečené hmoty, min. 1/3 porostu ponechat bez zásahu	1	VII–IX	1× za 1 rok
č. 3 – louky (3c)	0,48	podmáčená louka na Sekulské Moravě –obnova charakteru lokality, podpora vzácných druhů	Vyřezávka náletových dřevin a následné překosení. Výměra i interval provádění bude řešen dle aktuální situace.	1	XI–XII	

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo není vyhlášeno.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území rezervace je nutné geodeticky zaměřit a na základě toho reálně v terénu vymezit hranice ZCHÚ. Vzhledem k tomu, že v území neproběhla digitalizace katastrálních map, je nutné u parcel, které se rozkládají jak na území rezervace, tak mimo, zjistit jejich přesnou rozlohu v ZCHÚ.

Po vyhlášení NPR Lanžhotské pralesy je nutné vyznačení hranic hraničními tabulemi, hraničníky a hraničním pruhovým značením, vymezujícím v terénu hranici rezervace. V průběhu platnosti plánu péče je pak nutná průběžná kontrola stavu hraničníků a hraničního pruhového značení vymezujících MZCHÚ.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Po vyhlášení NPR Lanžhotské pralesy je nutné zrušit zřizovací předpisy, kterými byl vyhlášeny NPR Ranšpurk a NPR Cahnov-Soutok.

Pro navrhovaná opatření v lesích (provádět výchovné zásahy s cílem upravovat druhovou skladbu ve prospěch cílových dřevin) je nutná výjimka ze zákazu uvedeného v § 29 písm. a) ZOPK.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Do území NPR je ze zákona zakázán vstup (§ 29 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb.). K regulaci rekreačního a sportovního využívání území NPR se nenavrhují žádná opatření. Stávající povalový chodník k samotnému soutoku bude i nadále přístupný. Vzhledem k zvýšenému pohybu návštěvníků je nutné odstraňovat nebezpečné stromy v jeho okolí (u biologicky hodnotných dřevin s ponecháním dřevní hmoty na místě). Biologicky hodnotné stromy mohou být odstraňovány pouze s předchozím souhlasem OOP, přičemž budou upřednostňovány měkčí varianty řešení (ořez nebezpečných větví, ořez na torzo apod.).

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Území rezervace je možné vhodným způsobem využívat ke vzdělávání odborné veřejnosti s tím, že se v rezervaci zajistí:

- technická podpora včetně potřebných a aktuálních informací o rezervaci pro vedení odborných exkurzí poskytovatelem přímo v terénu, a pro tyto účely využívat pouze omezenou část rezervace
- podpora zájmu škol, zejména vysokých, o zadávání ročníkových, diplomových nebo jiných prací s tématy vztahujícími se k území rezervace
- instalace, údržba a případně obnova informačních panelů

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V území NPR bude po dobu platnosti plánu péče přednostně zabezpečen průzkum, výzkum a monitoring v následujících oblastech nebo oborech:

- inventarizační průzkum vyšších rostlin
- inventarizační průzkum zaměřený na entomofaunu
- hydrobiologický inventarizační průzkum včetně ichtyofauny
- inventarizační průzkum obratlovců, zejm. ptáků
- monitoring dlouhodobého vývoje lesních společenstev
- monitoring vývoje populací xylofágního a saproxylofágního hmyzu
- inventarizační průzkum hub
- hydrologická studie za účelem optimalizace vodního režimu

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce)	Odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy			
vyznačení hranic území NPR (pruhové značení, hraničníky s hraničními tabulemi)	32,8 km		150 000
celkem			150 000
Opakované zásahy			
sečení travinobylinných porostů vč. odvozu a likvidace biomasy	1,68 ha	26 000	260 000
vyřezávka náletových dřevin a následné překosení (2× za 10 let)	0,47 ha	19 000	38 000
likvidace nepůvodních dřevin včetně odstranění dřevní hmoty (3× za 10 let)	20 ha	180 000	540 000
monitoring vývoje lesa	1× za decénium	1 750 000	1 750 000
opravy a údržba oplocení kolem stávajícího NPR Ranšpurk a NPR Cahnov-Soutok	3× za decénium	160 000	480 000
ořezy nebezpečných stromů (ořez větví, ořez na torzo)	3× za decénium	25 000	75 000
celkem			3 143 000
Náklady celkem			3 293 000

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Nařízení vlády č. 26/2005, kterým se vymezuje Ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko

Nařízení vlády č. 132/2005, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2013: Plán péče o Národní přírodní památku Hodonínská

Důbrava na období 2014–2015.

BĚŤÁK J., ANTONÍN V., DVOŘÁK D., ŠEVČÍKOVÁ H., 2014: Inventarizační průzkum NPR

Cahnov-Soutok z oboru mykologie. – Ms. [depon. in Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].

BĚŤÁK J., ANTONÍN V., DVOŘÁK D., ŠEVČÍKOVÁ H., 2014: Inventarizační průzkum NPR

Ranšpurk z oboru mykologie. – Ms. [depon. in Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].

DANIHELKA J., CHRTEK J., KAPLAN Z., 2012: Checklist of vascular plants of the Czech republic, in Preslia 84: 647–811.

CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., 2010: Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR Praha (druhé vydání).

FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M., 2005: Červený a černý seznam ohrožených druhů České republiky – Bezobratlí – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

- HORT L., VRŠKA T., 1998: Plán péče na období 2000–2009 Cahnov-Soutok
- CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M., 2001: Katalog biotopů České republiky – Agentura ochrany přírody krajiny ČR, Praha.
- MACKOVČIN P., JATIOVÁ M., DEMEK J., SLAVÍK P. & KOL., 2007: Brněnsko. In Chráněná území ČR, svazek IX. – Agentura ochrany přírody krajiny ČR a EkoCentrum Brno.
- PLANETA, 2004: Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000, ročník XII, č. 8/2004.
- PLESNÍK J., HANZAL V. & BREJŠKOVÁ L., 2003: Červený seznam ohrožených druhů České republiky – Obratlovci – Agentura ochrany přírody krajiny ČR, Praha.
- POLENO J., VACEK S., 2007: Pěstování lesů II., Teoretická východiska pěstování lesů, Lesnická práce, s.r.o, Kostelec nad Černými lesy
- PROCHÁZKA F., 2001: Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- REZERVAČNÍ KNIHA NPR Cahnov- Soutok
- VRŠKA T. & KOL., 2006: Dynamika vývoje pralesovitých rezervací v České republice – Svazek II, Academia, Praha.

4.3 Seznam používaných zkratk

- AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
- CR – critically endangered (kriticky ohrožený druh) (dle Červeného seznamu)
- EN – endangered (ohrožený druh) (dle Červeného seznamu)
- EVL – evropsky významná lokalita
- IUCN – International Union for Conservation of Nature (Světový svaz ochrany přírody)
- JM – jihomoravský (kraj)
- KN – katastr nemovitostí
- KO – kriticky ohrožený druh (dle vyhlášky 395/92 Sb.)
- LHC – lesní hospodářský celek
- LHP – lesní hospodářský plán
- NPP – národní přírodní památka
- O – ohrožený druh (dle vyhlášky 395/92 Sb.)
- NT – Near threatened (téměř ohrožený) (dle Červeného seznamu)
- OP – ochranné pásmo
- PO – ptačí oblast
- PPK – program „Péče o krajinu“
- PR – přírodní rezervace
- PUPFL – pozemek určený k plnění funkcí lesa
- SLT – soubor lesních typů
- SO – silně ohrožený druh (dle vyhlášky 395/92 Sb.)
- VU – vulnerable (zranitelný druh) (dle Červeného seznamu)
- ZCHD – zvláště chráněný druh
- ZCHÚ – zvláště chráněné území

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	3
1.6 Kategorie IUCN	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	4
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu	7
1.9 Cíl ochrany	10
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	11
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	11
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	13
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	19
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	19
2.4.1 Základní údaje o lesích	19
2.4.2 Základní údaje o vodních tocích	23
2.4.3 Základní údaje o nelesních pozemcích	23
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup	24
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	25
3. Plán zásahů a opatření	26
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	26
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	26
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	31
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	32
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	32
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	32
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	32
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	32
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	33
4. Závěrečné údaje	34
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	34
4.2 Použité podklady a zdroje informací	34
4.3 Seznam používaných zkratk	35
5. Obsah	36

Seznam příloh:

Mapy

- M1a – Orientační mapa s vyznačením území Národní přírodní rezervace Lanžhotské pralesy (1–4)
- M1b – Ortofotomapa s vyznačením území Národní přírodní rezervace Lanžhotské pralesy (1–4)
- M2a – Katastrální mapa s vyznačením území Národní přírodní rezervace Lanžhotské pralesy
- M2b – Jednotlivé mapové listy katastrální mapy (1–30)
- M3 – Dílčí plochy Národní přírodní rezervace Lanžhotské pralesy (1–4)
- M4 – Lesnická mapa typologická Národní přírodní rezervace Lanžhotské pralesy (1–4)
- M5 – Stupně přirozenosti lesních porostů v Národní přírodní rezervaci Lanžhotské pralesy (1–4)
- M6 – Plánované obnovní a výchovné zásahy v Národní přírodní rezervaci Lanžhotské pralesy (1–4)

Tabulky

- T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- T2 – Vymezení území Národní přírodní rezervace Lanžhotské pralesy podle současného stavu katastru nemovitostí
- T3 – Zvláště chráněné a významné druhy v NPR Lanžhotské pralesy